

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla dilerim.

Filiz KERESTECİOĞLU
Ankara Milletvekili

90'lı yıllarda yaşanan zorla kaybetme vakaları ve faili meçhul cinayetlerde yakınlarını yitiren yurttaşlar onlarca yıldır sevdiklerinin akıbetini sormaktadır. Ailelere cevap verilmediği gibi protesto ve gösteri hakları da kısıtlanmaktadır. Son yıllarda kaçırılma ve kayıp vakalarına yenileri eklenirken, kayıp yurttaşları bulmak adına etkin bir soruşturma yürütülmemektedir.

Munzur Üniversitesi öğrencisi Gülistan Doku'dan 5 Ocak 2020'den bugüne haber alınamamaktadır. Cep telefonunun en son Uzunçayır Baraj Gölü'nde sinyal vermesi üzerine Valilik, Gülistan Doku'nun baraja atlayarak intihar ettiğini açıklamış baraj gölü tamamen boşaltılarak arama yapılmasına rağmen Doku'nun izine rastlanmamıştır. Doku'nun intihar ettiği yönünde kanaat bildiren Valilik ve Emniyet çelişki beyanlarda bulunan baş şüpheli Zainal Abarakov'u gözaltına almamış, hakkında etkin bir soruşturma yürütmemiştir. Ancak Abarakov'un polis babası Engin Y. Gülistan Doku'nun özel bilgilerini paylaştığı gerekçesiyle Kasım 2020'de görevden uzaklaştırılsa da, Doku'nun kaybolmasına ilişkin ne Abarakov ne de Engin Y. hakkında işlem yapılmıştır. Kanıtlar aksini gösterse de intihar vakası kabul edilerek Gülistan'a ne olduğu ve nerede olduğu araştırılmamaktadır.

Şırnak, Beytüşşebap'ta yaşayan ve 8 Ocak 2020'de eşi Şimuni Diril ile birlikte kaybolmuş, kaybolmalarından 70 gün geçtikten sonra Şimuni Diril'in cansız bedeni bulunmuş ancak Hürmüz Diril'den de bugüne kadar haber alınamamıştır. HTS kayıtlarında kaybolmadan önce görüştükleri tespit edilen Apro Diril olayın üzerinden bir buçuk yıl geçtikten sonra ancak Haziran 2021'de tutuklanmıştır. Ancak Hürmüz Diril halen bulunmuş değildir.

Batman'dan Silivri Cezaevi'ndeki oğlunu ziyaret etmek için geldiği İstanbul'da kaybolan Mehmet Bal'ın ise en son 24 Ocak 2020'de Eminönü-Kadıköy vapuruna bindiği tespit edilmiş ancak, vapurdan inme görüntüsüne rastlanmamıştır. Bal'ın yakınları kayıp dosyası için dilekçe verdikleri Gayrettepe Karakolu'ndan kovulduklarını, kolluk güçleri tarafından hakarete uğradıklarını ve alaycı tavırlarla karşılaştıklarını belirtmektedir. Bal'ın avukatı kaybolma

5 (04)

gününe ait görüntülerin ve HTS kayıtlarının incelenmediğini ve Bal'ın kayboluşundan bir ay sonra arayarak Mehmet Bal'ın yerini bildiğini söyleyen Rüstem Yılmaz isimli şahsın ifadesine başvurulmadığını söylemektedir. Türkiye'nin en kalabalık şehrinde, toplu taşıma aracında bir yurttaşın kaybolması, hiçbir yurttaşın can güvenliği olmadığına işaret etmektedir.

Savunma Sanayi Müsteşarlığı'ndaki görevinden 15 Temmuz sonrası KHK ile ihraç edilen Yusuf Bilge Tunç'tan 6 Ağustos 2019'da siyah transporter araçla kaçırıldığından bugüne kadar haber alınamamıştır. Tunç hakkında da kamera kayıtları incelenmemiş, etkin bir soruşturma yürütülmemiş, milletvekillerinin soru önergeleri yanıtsız bırakılmıştır.

Başbakanlık raportörüken KHK ile ihraç edilen Hüseyin Galip Küçüközyiğit ise 29 Aralık 2020 tarihinde Ankara'nın merkezindeki Maltepe Mahallesi'nde bulunan ofisinden çıktıktan sonra kaybolmuştur. Kızı Nursena Küçüközyiğit'in ulaştığı kamera kayıtlarında Küçüközyiğit'in kaybolmadan önce üç kişi tarafından takip edildiği ortaya çıkmış ancak kendisi hakkında olumlu ya da olumsuz bir haber alınamamıştır.

BM Bütün Kişilerin Zorla Kaybedilmeden Korunmasına Dair Uluslararası Sözleşmeye göre, hiç kimse zorla kaybedilmeye maruz bırakılamaz. Fiili savaş durumu, savaş tehdidi, ülke içinde siyasal istikrarsızlık veya başka herhangi bir kamusal acil durum dahil olmak üzere, hangi istisnai koşullar söz konusu olursa olsun, bunlar zorla kaybedilme olayları için gerekçe olarak ileri sürülemez.

Herkes, kişi özgürlüğü ve kişi güvenliği hakkına sahiptir. Hiç kimse keyfi olarak gözüaltına alınamaz veya tutulamaz. Hiç kimse hukukun öngördüğü sebepler ve usuller dışında özgürlüğünden yoksun bırakılamaz. Kişi özgürlüğü ve güvenliğinden yoksun bırakarak zorla kaçırma ve alıkoyma eylemleri işkence ve kötü muamele yasağının ihlal edildiği bir suçtur. Ağır bir insan hakkı ihlali olan ve mutlak olarak yasaklanmış olan bu fiilin gerçekleştiren kişiler hakkında etkin bir soruşturma yapılarak gerçeğin ortaya çıkarılması, acil olarak sağlanmalıdır. Devlet her türlü faaliyetini hukuk çerçevesinde yürütmeli, insan yaşamı üzerindeki hukuk dışı baskı ve tehditleri ortadan kaldırmalıdır.

Bu bağlamda;

- 1) Kaybolan kişiler hakkında niçin etkin bir soruşturma yürütülmemektedir?
- 2) 2 yıldır ülkenin farklı şehirlerinde yaşanan bu kadar kayıp vakasını aydınlatamayan İçişleri Bakanı ve sorumluluklarını yerine getirmeyen kamu görevlileri hakkında soruşturma başlatılacak mıdır?
- 3) Kayıplarda şüpheli oldukları tespit edilen kişiler hakkında işlem başlatılacak mıdır?
- 4) Gülistan Doku, Hürmüz Diril, Mehmet Bal, Yusuf Bilge Tunç ve Galip Küçüközyiğit'in kaybolmasında kamu görevlilerinin doğrudan ya da dolaylı dahil söz konusu mudur?